

1 Tim 4:16 Zie toe op uzelf en op de leer ...

1.2 Wat zegt Yeshua zelf over misleiding in de evangeliën?

Als wij het evangelie van Mattheüs, Markus en Lukas lezen, nemen de discussies tussen Yeshua enerzijds en de Farizeeën en de overpriesters anderzijds nogal een flink deel in beslag, en er is door Yeshua behoorlijk wat kritiek op hun leer en optreden. De Farizeeën en de overpriesters waren de geestelijke leiders van het volk Israël! Waarom die kritiek?

Ergens is het toch vreemd dat een mens, want die gedaante had Yeshua aangenomen, zich zo afzette tegen de geestelijke leiders van zijn eigen volk. Hij, die juist leerde dat je de voorgangers moet gehoorzamen, Mt 23:3 *alles dan, wat zij (de schriftgeleerden en de Farizeeën) u ook zeggen, doet dat en onderhoudt dat, maar doet niet naar hun werken, want zij zeggen het wel, maar doen het niet.* Heb 13:17 *gehoorzaamt uw voorgangers ...*

Moest Hij, Yeshua, dan ook niet gehoorzaam zijn aan de geestelijke leiders in zijn tijd, net zoals dat nu van ons verwacht wordt? Wij moeten echter goed bedenken dat gehoorzaamheid zijn grenzen heeft. Er komt een moment dat men moet kiezen tussen de geboden van mensen en de geboden van Yahweh en dat geldt natuurlijk ook heden ten dage nog. Wat zou Yeshua, als Hij nu op aarde zou leven, zeggen over de geestelijke leiders in onze tijd? Zou er nu ook veel kritiek zijn tegen de huidige geestelijke leiders net als tegen de Farizeeën en de overpriesters van toen?

Mar 7:6-9,13

*Maar Hij zeide tot hen: terecht heeft Jesaja van u, huichelaars, geprofeteerd, zoals er geschreven staat: Dit volk eert Mij met de lippen, maar hun hart is verre van Mij. **Tevergeefs** eren zij Mij, omdat zij leringen leren, die **geboden van mensen** zijn. Gij verwaarloost het gebod Gods en houdt u aan **de overlevering van de mensen**. En Hij zeide tot hen: het gebod Gods stelt gij wel fraai buiten werking om **uw overlevering in stand te houden**.*

*En zo maakt gij **het woord Gods krachteloos door uw overlevering**, die gij overgeleverd hebt. En **dergelijke dingen doet gij vele**.*

Hier zien we duidelijk wat het commentaar is van Yeshua op het naleven van de geboden en overleveringen van mensen, die niet overeenkomen met Gods woord. Er staat dat wij Hem wel eren, maar kennelijk tevergeefs. In hetzelfde gedeelte in Mattheüs staat: Matt 15:6 *Zo hebt gij het woord Gods van kracht beroofd, ter wille van uw overleveringen.* Ik denk dat we ons niet voldoende realiseren wat hier staat. Het is niet alleen zo dat we vasthouden aan onze eigen gemaakte overleveringen en door mensen gemaakte geboden, maar het gevolg is, dat daardoor Gods woorden geen kracht meer hebben bij ons hebben, want daar hechten we niet zoveel waarde meer aan. Niemand zal dat volmondig toegeven, maar de Bijbel is hier toch wel heel duidelijk over. Hoe reageren wij hier dan op? Wij eren Hem dan **tevergeefs**, zegt God. Tevergeefs betekent, volgens het woordenboek, *zonder resultaat, doelloos!* Vervolgens gaat het over het “verwaarlozen” van het gebod Gods. Wanneer we verschillende vertalingen lezen, krijgen we een goed idee van dit woord. Verwaarlozen is: nalaten, verlaten, naast u neer leggen, veronachtzamen, buiten beschouwing laten, opgeven. Dat geeft aan hoe er met Gods gebod werd en wordt omgegaan. Daar wordt je niet vrolijk van. Tot vier keer toe wordt er op gewezen wat het verwijt is. De geboden van mensen zijn in de plaats gekomen van de geboden Gods. Het gaat niet om één enkel gebod, want er staat: *dergelijke dingen doet gij vele!* Het zijn niet mijn woorden, maar het is Yeshua zelf die dat zegt. Bent u hier door uw predikant al eens opmerkzaam op gemaakt?

In zijn rede over de laatste dingen (eindtijd) in Mat 24, begint Yeshua met te waarschuwen tegen de misleiders, vers 4 "**ZIET TOE, dat niemand u misleide**". Vers 5 *Velen zullen komen onder Mijn naam*, vers 11 *En vele valse profeten zullen opstaan en velen zullen zij verleiden*. Vers 24-25 *Want er zullen valse christussen en valse profeten opstaan en zij zullen grote tekenen en wonderen doen, zodat zij, ware het mogelijk, ook de uitverkorenen zouden verleiden. Zie Ik heb het u voorzegd.*

ZIET TOE, is dus niet zo maar een gezegde. Het geeft aan dat we met het geestelijk oog (vermogen) kunnen onderscheiden en begrijpen en onderzoeken, zorgvuldig afwegen en overdenken, wat er tot ons gezegd gaat worden. Er dus niet snel overheen lezen, maar daadwerkelijk tot ons door laten dringen. We moeten ons niet laten *verleiden*. Wat houdt die misleiding eigenlijk in?

Het Griekse woord dat hier gebruikt wordt is “planao”, dat de volgende betekenissen heeft. Letterlijk; van de rechte weg afleiden, doen verdwalen, rondzwerven. Figuurlijk; van de waarheid afleiden, bedriegen, tot dwaling brengen. Dus je wordt bedrogen, je verlaat de waarheid, je gaat dwalen en je raakt van de rechte weg af. Het heeft dus nogal wat consequenties als je misleid wordt, maar zijn wij ons daar wel van bewust? En als wij ons er van bewust zijn, hoe reageren wij er dan op? Het ergste is dat de mensen die dit proberen zich vaak uitgeven voor christenen. Onder *mijn naam* zullen ze komen zegt Yeshua. Misschien overbodig om nog op te merken, maar er staat: velen zullen komen onder mijn naam. Het gaat dus niet om een enkeling, maar om veel “kerken” en “sekten” en (hun) “leiders” die allemaal afnemen of toevoegen aan het woord van God. Sommige gaan zover dat ze beweren dat ze Christus zelf zijn. Als je denkt de ene ware kerk te zijn, dan moet je wel laten zien dat God aan jouw “groep” extra informatie geeft m.b.t zijn terugkomst. Je geloofwaardigheid wordt er, op zijn zachtst gezegd, niet beter op als het dan niet uitkomt. De mensen, de gelovigen, laten zich ook vaak verleiden omdat ze de moeite niet nemen om te onderzoeken of dat wat hun verteld wordt, daadwerkelijk opgetekend staat in Gods woord. Dus lezer, ja u. **GIJ, ZIET TOE, let op, geeft acht, wees waakzaam** *Ik (Yeshua) heb het u voorzegd*. Hier spreekt niet de schrijver van deze bijbelstudie, maar Yeshua in Markus 13:23. Hoe vaak zeggen wij niet tegen onze kinderen, je had op moeten letten, ik heb het je toch van te voren gezegd, ik heb je gewaarschuwd maar je wilde niet luisteren. God is ook een bezorgde Vader, en probeert ons te beschermen voor deze dingen, daarom waarschuwt Hij ons van te voren

Er wordt duidelijk gezegd dat er vele valse profeten zullen opstaan en dat er ook velen verleid worden. Laten wij dus op onze hoede zijn en goed nagaan of ook wij ver(mis)leid zijn of ver(mis)leid worden, want het is ons voorspeld, wij zijn gewaarschuwd. Yeshua zegt niet voor niets “*zie Ik heb het u voorzegd*”.

Mar 13:33 **ZIET TOE, BLIJFT WAAKZAAM**. *Want gij weet niet wanneer het de tijd is*. Eigenlijk wordt er tweemaal achtereen gezegd dat we alert moeten zijn, een dubbele waarschuwing dus.

In Matt 13:1-9 en 24-30 staat een gelijkenis. Leest u ook de uitleg in vers 18-23 en 36-43. Er wordt gesproken over iemand die *goed* zaad gezaaid had in zijn akker. Het zaad wordt vergeleken met het woord van God (Luk 8:11) dat in het hart van de mensen gezaaid is (wordt) door de Zoon des mensen, vers 37. Maar als dat goede zaad gezaaid is, gebeurt er iets dat kenmerkend is voor een groot gedeelte van de christenheid. Dan vallen de mensen vaak in slaap. Dit slaat niet op de letterlijke slaap, maar op de geestelijke slaap van de mensen. De mens wordt lui en sluimert in, hij wordt min of meer onverschillig voor het woord van God, het enthousiasme verdwijnt. De mens is niet meer waakzaam en alert. Het gevolg is dat er

juist dan onkruid gezaaid kan worden door de vijand die andere bedoelingen heeft. In vers 39 staat wie er bedoeld worden met dit onkruid, en wie het zaait, namelijk de duivel. Het woord dat gebruikt wordt voor onkruid in vers 25 is “zizanon”, de omschrijving luidt als volgt; een soort dolik dat op tarwe lijkt, maar waarvan de korrels zwart zijn. Dolik is een vergiftige grassoort op korenvelden. Het *lijkt op* tarwe op het goede zaad, op het woord van God, op de kinderen van het Koninkrijk maar het is een vergiftige grassoort. Vergiftig betekent dat het een schadelijk stof bevat die zelfs tot de dood kan leiden. Het is zwart zaad en wordt ook nog eens in de nacht gezaaid, dat valt het dus het minst op. Let op; “*het lijkt op goed zaad*”. Satan doet zich voor als een engel van het licht. Ziet u hoe treffend en voortreffelijk dit alles verwoord is in Gods woord. Maar als wij insluimeren kan dit onkruid op de akker van ons geestelijk leven gezaaid worden en merken wij er niets van. En voor deze situatie waarschuwt de bijbel ons keer op keer. Dit onkruid groeit wel samen met het goede zaad op, op dezelfde akker! Zou je mogen zeggen: in dezelfde kerk?

Interessant is vers 41. *De Zoon des mensen zal zijn engelen erop uitzenden en zij zullen uit zijn Koninkrijk verzamelen al wat tot zonde verleidt en hen die de ongerechtigheid bedrijven.* Mensen die aannemen in Gods Koninkrijk te zijn, maar nu verleiden en misleiden, volgens de bijbel dus slechte mensen, zullen alsnog verwijderd worden. In hoofdstuk 5 komen we hier op terug.

Verder komen in bijna alle brieven in het Nieuwe Testament, passages voor waar gewaarschuwd wordt tegen deze dwaalleer (onkruid) en dwaalleraars. Waarom wordt daar zo verschrikkelijk veel aandacht aan besteed in de bijbel? En waarom wordt daar zo verschrikkelijk weinig over gepredikt en geschreven? Je zou mogen vaststellen dat de mogelijkheid tot (af)dwalen zeer groot is, anders hoefde daar niet zo veel en zo vaak bijbelverzen aan besteed te worden. Wij moeten ons terdege realiseren dat deze brieven geschreven zijn voor de gelovigen, dus voor u en voor mij. Meestal denken wij dat deze passages niet voor ons bestemd zijn maar voor andere mensen! Misschien een goede zaak om dit eens nader uit te zoeken?

Wat is de oorzaak van die dwaalleer? Zou de hiërarchie die in veel kerkelijke organisaties aanwezig is daar iets mee te maken hebben? Misschien dat de leiders, ieder op hun niveau, menen iets te moeten toevoegen of te moeten weglaten. Daarbij komt dat de gelovigen vaak mensen volgen en regels (geboden) van mensen volgen en zelf geen of weinig onderzoek doen naar en in Gods woord. Laten we deze zaken eens onderzoeken om hier meer inzicht in te krijgen, zodat wij onszelf (kunnen gaan) wapenen tegen misleidingen en dwalingen.

Wij gaan er veel te snel vanuit dat onze geestelijke leiders en dus ook wij, niet dwalen maar volledig in de waarheid zijn, maar is dat zo? Wij denken en zeggen dat onze leiders door God aangesteld zijn, zoals dat in zijn woord vermeld staat, maar is dat zo en is dat dan een waarborg dat ze niet dwalen? Stelde God ook niet de koningen van Israël en de hogepriesters aan en hoe vaak lezen wij niet dat “*ze deden wat kwaad was in de ogen van Yahweh*”. Ze waren er de oorzaak van dat het volk andere goden achterna liep en afweek van Gods regels en geboden. Er werden dan weer profeten gestuurd om het volk te waarschuwen en terug te brengen op de rechte weg. We moeten goed realiseren wie er achter de dwaling en de leugen schuil gaat. Dat zijn satan en zijn demonen, Ef 6:12 en Joh 8:44. In 1 Joh 4:6 lezen we over het verschil tussen de Geest van waarheid en de geest der dwaling. Vervolgens moeten ook wij ons de vraag stellen, die Job zich ook stelde: Job 19:4 *Heb ik dan werkelijk gedwaald, woont de dwaling bij mij?*

In de brieven van Paulus lezen wij over de gemeenten die hij gesticht en onderwezen had. Maar wij lezen ook hoe hij, kort daarna, die gemeenten weer moest corrigeren. Werden die gemeenten dan niet geleid door mensen die door God aangesteld waren? Natuurlijk, maar toch weken ook die af. Waarom zou dat dan ons ook niet kunnen overkomen? Zijn wij beter of slimmer of denken wij misschien geestelijk meer volwassen te zijn dan de mensen toen? Of zijn wij arroganter? Wat doen wij eraan om te voorkomen dat wij misleid worden? Wij roepen vaak het onheil over onszelf af, ook wij willen een "leider", een zichtbaar figuur die voor ons de zaak op geestelijk gebied regelt, zodat wij dan niets hoeven te doen en wij onze tijd aan andere (aardse) dingen kunnen besteden.

Ook het volk Israël vroeg om een koning(leider), net als de volken rondom 1 Sam 8:7 maar God zegt tegen Samuël; "*niet jou Samuël, maar Mij hebben ze verworpen, dat Ik geen koning over hen zou zijn.*" Hoe zit het met ons? In deze wereld heeft bijna elke christelijke organisatie een leider of een centraal orgaan die van alles bepalen voor de gelovigen, ze voegen toe en nemen af van het woord van God. Hebben wij misschien God ook (deels) verworpen, zodat Hij geen Hoofd (van de gemeente) over ons zou zijn?

God heeft in alles voorzien, wij hoeven alleen maar (samen) te lezen en te onderzoeken wat er staat en dat uit te voeren. Daar heeft Hij ons speciaal zijn Geest voor gegeven om dat te kunnen doen. Maar als wij niet de moeite nemen om dat te weten te komen en maar blindelings achter mensen aan blijven lopen, is het gevaar om misleid te worden zeer groot en overkomt ons hetzelfde als het volk Israël in vroegere dagen. Gal 6:7 *Dwaalt niet, God laat niet met Zich spotten. Wat je zaait dat zul je oogsten.* Is alles ons niet opgeschreven tot een voorbeeld, zodat wij niet dezelfde fouten zouden maken als Gods volk vroeger, 1 Kor 10:6,11?

De Farizeeën bonden lasten op de schouders van de gelovigen, ze maakten er van alles bij wat nergens geschreven stond. Bij ons is het vaak niet anders. Of we laten allerlei dingen weg die wel geschreven staan, maar die wij niet meer van deze tijd vinden. Bij ons moet alles kunnen en mogen. Als wij niet meedoen aan de wereldse trends, horen wij er niet meer bij, dan worden wij niet meer voor vol aangezien. Alles moet bedekt worden met de mantel der liefde zeggen wij, maar over dit soort liefde lees ik niet veel in de bijbel. Waar is ons respect en eerbied en ontzag (vrees) voor Yeshua?

Wij moeten terug naar het woord, naar zijn woord, naar zijn geboden en zijn leiding, dan worden we niet misleid en dwalen we niet af, want dan worden we geleid door zijn Geest.

Vaak schuiven wij de verantwoordelijkheid van ons af, wij hoeven dat allemaal niet te onderzoeken, want daar hebben wij de leiding van de kerk voor, zeggen wij of denken wij, maar is dat zo? De Bereeërs dachten daar anders over en deden ook anders en daarom staken ze gunstig af bij andere gemeenten, Hand 17:11.

Kan deze bijbelstudie u misleiden? Ja zeker. Waarom zeg ik dat? Omdat ik me er van bewust ben de wijsheid niet in pacht te hebben. Ik bid wel dat God mij de Geest van wijsheid en openbaring wil geven om Hem echt te (leren) kennen, Ef 1:17. Als je in een gemeente zelfstandig bijbelstudie doet of met een kleine groep dan wordt dat vaak niet zo op prijs gesteld, omdat men bang is dat er tweedracht ontstaat en dus kom je dan vaak alleen te staan. Maar als in de gemeente, Gods woord gevolgd wordt, zou gezamenlijke bijbelstudie juist eenheid en groei en geen verdeeldheid moeten brengen. U moet dus ook bij deze bijbelstudie nagaan of dat wat erin vermeld staat overeenkomt met wat er in de bijbel staat. Joh 7:38 *Wie in Mij gelooft, gelijk de Schrift zegt* Het gaat erom wat er in *Gods woord* staat en niet om

wat de mensen er van gemaakt hebben. We moeten inderdaad geloven in Yeshua, maar wel *zoals het in de Schriften* staat en op geen enkele andere manier.

1 Tim 4:16 ... volhard in deze dingen; want door dit te doen zult gij zowel uzelf, als hen die u horen, behouden.